

האמנית **נעם אדרי** יוצאת השבוע לדרך עם מיזם "גרעינים", שבו היא מושיבה יהודים וערבים ממדינות שכנות לפצח גרעינים בצוותא. ערימות הקליפות יוצגו במוזיאונים בכל העולם

למה בחרת בקליפות גרעינים?

"כי פיצוח גרעינים זו פעולה חברתית שמאפשרת לתקשר ושמתכצעת בין ידידים. זה סוג של סימן היכר שאופייני לאנשי המזרח התיכון, מחווה של חברות והכנסת אורחים. במיזם שלי, שימומן בחלקו על ידי קרן ארטיס ויפעל בחסות עיריית אילת וחיפה, מוזיאון חיפה והאוצרת רוני דירקטור, מפעל הזרע ואגף המשימות של התנועה הקיבוצית, תצלם צלמת הוויראו שולה קובו את כל ההתרחשויות. אני רוצה ליצור דיאלוג עם המקומיים, כאשר מפצחי הגרעינים יתארחו אצל השכנים ויארחו את השכנים בעיר שלהם."

מאיפה השיגי כל כך הרבה גרעינים לפיצוח?

"מפעלי 'הזרע' תרמו לי טונה של גרעינים, אבל כשראיתי כמה זה, הבנתי שכדי ליצור הר של קליפות גרעינים אני זקוקה לעשר טונות. מפגש הפיצוח הראשון ייערך החודש בין אנשים מהקיבוץ שלי לתושבי הכפרים הסמוכים ראס עלי וחואלד. בספטמבר עשרה ישראלים מאילת ייסעו לפצח עם השכנים מעקי בה ובהמשך כבר סידרתי שהירדנים יפצחו איתם גרעינים באילת. במהלך אוקטובר יתקיימו מפגשים כאלה גם בחיפה ובשכם."

איך נולד הרעיון?

"כשלמדתי לתואר שני באמנות בגולדסמיתס בלונדון, הלכתי לראות תערוכה בגלריה 'טייט מודרן'. אחד המציגים, של האמן הסיני איי ויוויי, כלל 100 מיליון גרעיני חמנייה מפורצלן. הוא גייס 1,600 בעלי מלאכה סיניים כדי שיציירו במכחול על כל גרעין וגרעין. כשעמדתי מול הפיילה המכילה מאה מיליון גרעינים, הרגשתי שרווקא אנחנו, אנשי הפריפריה מהמזרח התיכון, אלה שלא כל כך מוצאים את עצמנו בסצנת האמנות הבינלאומית, הם אלה שצריכים להביא את הגרעינים שלנו לגלריות של לונדון."

חטבירי.

"בלונדון, רק בין אנשי המזרח התיכון אפשר למצוא מפצחי גרעינים. גדלתי בלונדון מגיל חמש, כבת של שליחים מקיבוץ רמת יוחנן, ואני זוכרת איך אבא שלי היה נוסע כל סופשבוע לקצה השני של העיר לקנות גרעינים. כשהיה יושב ומפצח גרעינים עם חברים, מול הכדורגל בטלוויזיה, התאמצתי ללמוד ממנו איך מבקעים את הקליפה ומוציאים את הגרעין בכזו מיומנות."

זו לא יוזמת האמנות הבינלאומית הראשונה שלך.

"כבר הרבה זמן אני עוברת על פרויקטים רבי משתתפים והחיים המקצועיים שלי לוקחים אותי לכל רחבי העולם. אחרי ששירתתי ביחידת הקישור לכוחות זרים בצה"ל וסיימתי את בצלאל, למדתי אמנות גם בפריז ובלונדון ותוך כדי הלימודים פיתחתי שיטת עבודה שבה אני מתעדת בצילומים ובוורידא את מסעו תי כציירת, פסלת ואמנית שאוספת אנקדוטות מהחיים."

"בלונדון, שבה לא פשוט להיות היום ישראלית, יזמתי מפגש שבו חמישה מתנדבים חילקו לבריטים קפה עם הל והרעיון היה לפתח מול המצלמה שיחה ולהסביר לשותי הקפה הריחני והמתוק מי אנחנו באמת. לאחרונה, תיעדתי מסע שלם שבו חיפשתי דרך לפגוש את המלכה אליזבת כדי לשאול אותה אם היא אוהבת אותי – כי גדלתי בארצה מגיל חמש ואני כבר אזרחית בריטית. כל עשייה אמנותית שלי, שתמיד עוסקת בזהויות, בנשיות, בגבולות, ביחסי שליטה ובאלימות, עוררה הרבה רעש בעולם האמנות. פשוט עוררה אנשים לחשוב באופן יותר ביקורתי על מה שקודם נראה להם מובן מאליהו."

ענת מרדכי

צילום: דורון מלן

גיל: 30

מגורים: קיבוץ רמת יוחנן

מצב משפחתי: רווקה

לוקחת לאי בודד: "מכחול ומשהו לצייר איתו"